

Dokumentansvarig: Michael Holmström, Gator och parker	Dokumentdatum: 2016-04-03
Godkänd av: Tekniska nämnden	Reviderad: 2018-06-28
Riktlinjer för bebyggelsenära skogar (skogar inom detaljplanelagd naturmark)	

En bebyggelsenära skog rymmer många värden!

En bra skogsmiljö nära människors bostad erbjuder direkt tillgång till friluftsliv och rekreation som främjar välbefinnande och hälsa. Skogen är en källa till positiva naturupplevelser och skapar en medvetenhet om kretslopp och naturbruk.

Skogarna genererar ekosystemtjänster genom att bland annat förbättra luftkvaliteten, genom att ta upp farliga partiklar och producera syre. Skogen kan också till viss del dämpa buller, fördröja och hjälpa till med omhändertagande av dagvatten.

De bebyggelsenära skogarna är ett komplement till anlagda parkytor och de aktiviteter som erbjuds där.

Riktlinjernas omfattning och syfte

Gator och parkers riktlinjer för bebyggelsenära skogar är framtagna för att ge kommuninvånarna en tydlig bild av skogens roll i och runt staden. Riktlinjerna ska bidra till kännedom om hur den bebyggelsenära skogen förvaltas på kort och lång sikt. Riktlinjerna gäller för skogar inom detaljplanelagd naturmark. Riktlinjerna tydliggör kommunens ställningstaganden och ska vara en grund för avvägningar mellan olika intressen. De ska användas vid planering av exploatering, drift och underhåll av detaljplanelagd naturmark.

Umeå Kommuns totala skogsinnehav är omkring 12 500 ha varav cirka 1000 ha är bebyggelsenära skog. Ansvaret för skogsmarkens förvaltning och skötsel delas mellan Mark och exploatering och Gator och parker. Karaktären för den bebyggelsenära skogen skiljer sig åt i både innehåll, användning och storlek i jämförelse med det övriga skogsinnehavet.

Mål

- Skogens förvaltning ska bidra till att göra Umeå med ytterområden till en grön och vacker plats för alla att se och uppleva.
- Skogsåtgärderna ska utföras på ett miljöanpassat sätt så att en omväxlande, öppen till tät skog skall bli resultatet, där både människor och djur kan trivas.
- Skötsel ska bedrivas utifrån skogens funktioner och utseende. Den ska främja sociala, biologiska och kulturella värden över tid.
- Åtgärder ska skapa och säkerställa en stor variationsrikedom.
- Skogarna ska förvaltas utan krav på ekonomisk avkastning. Den avkastning som åtgärder kan medföra ska återföras i form nya skötselåtgärder.

Säkerhet, drift och underhåll

Variation är ett nyckelord för skötsel av bebyggelsenära skogsområden. Variation ska skapas på flera sätt, dels genom att gynna träd i olika åldrar och i olika storlekar, dels genom att gynna olika trädslag men även genom att skapa en variation i den rumsliga fördelningen. Detta kräver aktiva naturvårdande åtgärder med visad naturhänsyn. Varje bebyggelsenära skogsområde är unikt och skötseln syftar till att skapa en biologisk mångfald med olika sorters buskar, träd och växter på marken. Rövning och gallring utförs för att släppa in mer ljus där växtligheten blivit för tät. En utglesning bland träden görs för att trädkronorna ska få utrymme. Åtgärderna kan också skapa en ljusare miljö vid bebyggelse.

- Både enskilda träd och hela skogsområden ska bli äldre än inom traditionellt skogsbruk.
- Andelen lövträd ska öka för att bidra till en mer varierad landskapsbild.
- Vissa skogsområden kan undantas helt från skogsbruk och lämnas för fri utveckling för att främja och återskapa biologisk mångfald och naturvärden samt ge kommuninvånare möjlighet att se och uppleva äldre orörd skog.
- Andelen död ved ska öka eftersom den är en bristvara i dagens bebyggelsenära skogar. Många olika sorters insekter, svampar och lavar är beroende av död ved i olika dimensioner och trädslag.

- Riskträd; stående döda, sjuka eller skadade träd i närheten av områden där människor vistas ofta, ska identifieras och fällas.
- Fasta forn- och kulturlämningar ska bevaras och skötselåtgärder anpassas efter dessa enligt Kulturminneslagen (KML) och skogsvårdslagen (SVL).
- Områden med höga naturvärden ska skyddas och ges särskild skötsel.
- Naturvärdena och den biologiska mångfalden ska främjas så att de bibehålls men också utvecklas eller återskapas.